

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, semnat la Chișinău la 4 ianuarie 2023

În temeiul art. 3 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, semnat la Chișinău la 4 ianuarie 2023.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul mediului

Iordanca-Rodica Iordanov

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, semnat la Chișinău la 4 ianuarie 2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, semnat la Chișinău la 4 ianuarie 2023.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Justiției va întocmi și va remite, prin canale diplomatice, Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare opinia legală privind Acordul menționat.

Art. 4. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului menționat.

Art. 5. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, semnat la 04 ianuarie 2023.

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege privind ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, semnat la 4 ianuarie 2023 (în continuare – proiect) este elaborat de Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova” are drept scop realizarea obiectivelor stabilite prin Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 248 din 10.04.2013, respectiv dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere economic și care să asigure protecția mediului înconjurător și a sănătății populației.

Principalele condiții care au impus implementarea proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova” și nemijlocit elaborarea prezentului proiect de act normativ sunt:

- Numărul și suprafața depozitelor neconforme de deșeuri exploatate la nivel național;
- Lipsa depozitelor sanitare pentru depozitare deșeuri;
- Lipsa infrastructurii la nivel regional privind colectarea, sortarea, compostarea și reciclarea deșeurilor;
- Rate foarte reduse de reciclare în raport cu cantitatea de deșeuri eliminată prin depozitare, etc.;
- Impactul deșeurilor asupra mediului și sănătății populației, condiționat nemijlocit de eliminarea necorespunzătoare.

Proiectul a fost elaborat ca urmare a semnării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în sumă de 25 milioane de euro, la 4 ianuarie 2023 la Chișinău pentru a fi ratificat.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de hotărâre nu prevede armonizarea legislației naționale la prevederile legislației UE

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării proiectului are drept scop contractarea unui împrumut de stat extern în valoare de 25 milioane Euro. Proiectul urmează a fi finanțat cu participarea în cote egale a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare în baza promovării prezentului Acord de împrumut și cu participarea Băncii Europene pentru Investiții în baza Contractului de finanțare, semnat la 18.10.2019 și ratificat prin Legea nr. 89/2020.

Acordul de împrumut este constituit din 7 articole, stabilind prevederi precum: Termeni și condiții standard; Definiții; Condițiile împrumutului; Executarea proiectului; Angajamente financiare; Suspendarea, accelerarea, anularea; Intrarea în vigoare și Diverse. Suplimentar la Acordul de împrumut este inclusă o descriere a proiectului, valoarea împrumutului alocat fiecărei categorii și procentul cheltuielilor care urmează să fie finanțate în fiecare categorie, gestionarea și operarea contului special și Planul de acțiuni Sociale și de Mediu pentru RMD – 5.

Principala categorie de beneficiari ai Proiectului sunt autoritățile publice locale și populația, instituțiile publice din regiunile de management ale deșeurilor, care includ:

- ✓ RMD 5 – raioanele Ungheni, Nisporeni și Călărași;
- ✓ RMD 8 – raioanele Edineț, Dondușeni, Ocnița și Briceni;
- ✓ RMD 1 – raioanele Cahul, Cantemir, Taraclia, precum și autoritățile publice locale ale UTA Găgăuzia (Comrat, Vulcănești și Ceadăr-Lunga).

Implementarea acestui proiect va avea beneficii de ordin economic, social și de mediu prin crearea infrastructurii regionale de gestionare a deșeurilor, servicii accesibile și moderne pentru populație care va beneficia de colectarea selectivă a deșeurilor, accentul fiind pus pe tranziția către o economie circulară. Acest fapt va conduce la creșterea numărului de terenuri recultivate (gunoiști neconforme) și întoarse în circuitul economic, va reduce considerabil impactul asupra mediului generat de deșeuri, va impulsiona dezvoltarea economică a regiunilor de management al deșeurilor, consecutiv efectul proiectului se va răsfrânge asupra facilitării accesului la servicii de importanță majoră.

Aspectul instituțional și organizatoric

Proiectul va fi implementat prin intermediul Oficiului Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului, structură subordonată Ministerului Mediului și nu necesită constituirea de noi structuri organizatorice.

Aspectul de timp

Durata de implementare a proiectului este planificată pentru perioada anilor 2023-2027, iar termenul de valabilitate a Acordului va fi de până la 15 ani, cu perioada de grație de 4 ani. Acordul de împrumut poate fi reziliat în cazul în care nu se reușește intrarea în vigoare în termen de 180 de zile din data semnării prezentului Acord și poate fi prelungit prin Acord adițional care va fi parte integrantă a acestuia.

Aspectul temporar

Prezentul Acord se încheie pe o perioadă nelimitată. Acordul va intra în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data primirii notificării în scris despre finalizarea procedurilor interne necesare intrării în vigoare a acestuia. Etapele de implementare a proiectului sunt planificate conform celor 4 tranșe prevăzute în Acord. Acordul poate fi denunțat în orice moment de către fiecare parte printr-un preaviz scris, iar după expirare a șase (6) luni din data recepționării notificării, prin canale diplomatice, de către cealaltă parte, Acordul încetează să se aplice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Argumentarea economico-financiară a proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova” a fost realizată în cadrul Studiilor de fezabilitate, care demonstrează eficiența economică a investiției. Astfel, pentru a asigura dezvoltarea infrastructurii necesare pentru gestionarea deșeurilor municipale și pentru procurarea echipamentelor și utilajului necesar pentru cele 3 regiuni de management a deșeurilor, Republica Moldova urmează să contracteze un împrumut de 25 milioane euro din partea BERD, suplimentar la cele 25 milioane euro contractate deja din partea BEI, precum și un grant de 5,6 milioane euro din partea Parteneriatului pentru Eficiență Energetică și Mediu din Europa de Est (E5P Grant Agreement). Proiectul va fi implementat în etape, pe măsura avansării procesului de îndeplinire a angajamentelor asumate prin Acordul de împrumut.

În prezent, conform Studiilor de fezabilitate, costurile de implementare a proiectului pentru RMD 5 sunt estimate la circa 19 milioane euro, pentru RMD nr.1, de circa 25 milioane euro, iar pentru RMD nr. 8, de circa 22 milioane euro. Resursele sunt destinate pentru inițierea lucrărilor de proiectare și construcție a infrastructurii moderne de management a deșeurilor solide, serviciilor de consultanță pentru implementarea proiectelor și de supervizare tehnică a lucrărilor de construcție (depozitelor regionale, stații de sortare, de compostare, de transfer, închiderea depozitelor neautorizate) procurarea echipamentelor și utilajelor pentru transport, sortare, reciclare, compostare, etc.

În Acordul de împrumut este prevăzută și descrisă procedura de finanțare, care se va realiza în 4 tranșe:

- Tranșa I, în valoare de 6,940,000 EUR (șase milioane nouă sute patruzeci de mii de Euro), care urmează să fie angajată la semnare. Veniturile din Tranșa I vor finanța îmbunătățiri critice ale sistemului de gestionare a deșeurilor solide din RDM 5, inclusiv achiziționarea infrastructurii de colectare și transfer a deșeurilor.

- Tranșa II, în valoare de 7,140,000 EUR (șapte milioane o suta patruzeci de mii de Euro, care va fi angajată la discreția exclusivă a BERD, la cererea Împrumutatului, pentru a finanța îmbunătățiri esențiale ale sistemului de gestionare a deșeurilor solide din ZMD 8, inclusiv achiziționarea infrastructurii de colectare și transfer a deșeurilor.
- Tranșa III, în valoare de 10,320,000 EUR (zece milioane trei sute douăzeci de mii de Euro), care va fi angajată la discreția exclusivă a BERD, la cererea Împrumutatului, pentru a finanța îmbunătățiri esențiale ale sistemului de management al deșeurilor solide din ZMD 1, inclusiv achiziționarea infrastructurii de colectare și transfer a deșeurilor.
- Tranșa IV, 600.000 EUR (șase sute de mii de Euro), care urmează să fie angajată la semnare. Alocările financiare din Tranșa IV vor finanța costurile de remunerare a personalului pentru Unitatea de Implementare a Proiectului care va fi desemnată de către Agenția de Implementare a Proiectului, precum și costurile auditurilor periodice aferente Contului Special.

Rata comisionului de Angajament este de 0,5% pe an. Împrumutatul va plăti Băncii o taxă de angajament la rata specificată în Acordul de Împrumut, ce urmează a fi plătită în legătură cu Suma Disponibilă, plus orice sumă a Împrumutatului care este supusă unui Angajament de Rambursare și care nu a fost încă trasă, cu condiția că Taxa de Angajament ce urmează a fi plătită în legătură cu suma Împrumutatului supusă unui Angajament de Rambursare necondiționat va fi cu 0,5% mai mare anual decât rata Taxei de Angajament specificată în Acordul de Împrumut.

În Acordul de împrumut este prevăzut un Comision unic de vărsământ egal cu un procent (1%) din valoarea sumei principalului a Tranșei relevante. Împrumutul are o Rată Variabilă a Dobânzii.

Debitorul va rambursa Împrumutul după cum urmează:

(A) Tranșa 1 se rambursează în rate semi-anuale egale (sau cât mai egale posibil) la fiecare Dată de plată a dobânzii, prima Dată Rambursare a Tranșei 1, fiind prima Dată de Plată a Dobânzii care survine pe sau imediat după (al 4^{-lea}) an de la data semnării prezentului Acord, iar Ultima Dată de Rambursare a Tranșei 1 fiind Data Plății Dobânzii la sau imediat înainte de al (15^{-lea}) an de la data semnării prezentului Acord;

(B) Tranșa 2 se rambursează în rate semi-anuale egale (sau cât mai egale posibil) la fiecare Dată de plată a dobânzii, prima Dată Rambursare a Tranșei 2, fiind prima Dată de Plată a Dobânzii care survine pe sau imediat după (al 4^{-lea}) an de la Data de Disponibilitate a Tranșei 2, iar Ultima Dată de Rambursare a Tranșei 2, fiind Data Plății Dobânzii la sau imediat înainte de al (15^{-lea}) an de la Data Disponibilității Tranșei 2;

(C) Tranșa 3 se rambursează în rate semi-anuale egale (sau cât mai egale posibil) la fiecare Dată de plată a dobânzii, prima Dată Rambursare a Tranșei 3, fiind prima Dată de Plată a Dobânzii care survine pe sau imediat după (al 4^{-lea}) an de la Data de Disponibilitate a Tranșei 3, iar Ultima Dată de Rambursare a Tranșei 3, fiind Data Plății Dobânzii la sau imediat înainte de al (15^{-lea}) an de la Data Disponibilității Tranșei 3; și

(D) Tranșa 4 se rambursează în rate semi-anuale egale (sau cât mai egale posibil) la fiecare Dată de plată a dobânzii, prima Dată Rambursare a Tranșei 4, fiind prima Dată de Plată a Dobânzii care survine pe sau imediat după (al 4^{-lea}) an de la Data de Disponibilitate a Tranșei 4, iar Ultima Dată de Rambursare a Tranșei 4, fiind Data Plății Dobânzii la sau imediat înainte de al (15^{-lea}) an de la data semnării acestui Acord.

Se preconizează că proiectul va fi finalizat, în ceea ce privește RMD nr. 5, până la 31 decembrie 2027; în ceea ce privește RMD nr. 8, până la 31 decembrie 2028; și în ceea ce privește RMD nr. 1, până la 31 decembrie 2029.

În vederea asigurării sustenabilității inclusiv economice a proiectului, operatorul regional cu suportul consultanților va asigura un calcul corect a tarifului pentru gestionarea deșeurilor în așa fel încât acesta să obțină o recuperare integrală a costurilor. Calculul tarifelor va fi realizat având la bază *Metodologia privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gospodărie comunală din domeniul gestionării deșeurilor, aprobată prin HG nr. 881 din 22.12.2022*. Un astfel de sistem ar fi autofinanțat, iar orice împrumut necesar pentru finanțarea investițiilor ar fi rambursat integral și susținut din tarifele achitate de beneficiarii serviciului.

Totodată, statul va suporta orice cheltuieli, inclusiv cheltuieli profesionale, bancare sau de curs, în legătură cu pregătirea, executarea, implementarea Acordului sau a oricărui document conex, în conformitate cu legislația Republicii Moldova. Totodată, în calitate de împrumutat, statul urmează să achite taxe, impozite și alte impuneri de orice natură, inclusiv accize și taxe de înregistrare, care pot apărea în urma executării sau punerii în aplicare a Acordului de împrumut în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Conform prevederilor Acordului, nici o parte din veniturile din împrumutul, grantul sau fondurile de cooperare tehnică puse la dispoziție de către Bancă nu sunt utilizate pentru plata oricăror taxe (inclusiv, fără limitare, TVA) și taxe (inclusiv, fără limitare, orice taxe vamale) datorate sau aplicabile în legătură cu toate bunurile, lucrările și serviciile (inclusiv servicii de consultanță), achiziționate pentru Proiect și finanțate din aceste venituri.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Acordul de împrumut nu intră în contradicție cu cadrul legislativ existent.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, Acordul a fost avizat de către Ministerul Finanțelor (Aviz nr. nr.11/2-6/38 din 25.01.2023), Ministerul Justiției (nr. 08/740 din 26.01.2023) și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr. DI/1/391-866 din 24.01.2023). Toate avizele comunică lipsa obiecțiilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Acordul este un act normativ exceptat de la expertiza anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Acordul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei juridice au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la Hotărârea de Guvern 798/2022.

11. Constatările altor expertize

Acordul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017.

Ministru

Iordanca-Rodica IORDANOV